

Debatterende artikel - reformen af ungdomsuddannelserne.

I Danmark lever vi i et velfærdssamfund, hvor uddannelsessystemet er et af de mange goder, vi får gratis. At leve i Danmark, et land uden krig og den store uro samt et gratis uddannelsessystem, er et privilegie, mange andre lande ikke får glæden af at opleve. Et gratis uddannelsessystem betyder, at man fra barns ben har mulighed for at kunne komme ind på sit drømmestudie, en drøm der ikke begrænses af økonomien, men blot kun af ens egen motivation. Ved et gratis uddannelsessystem er der dog også nogle ting, man skal forholde sig til. Uddannelsessystemet vil altid have et klart fokuspunkt, et system, der tjener og et system der gavner samfundet mest. I en artikel fra DR præsenteres den nye uddannelsesreform, som træder i kraft i 2030. En ny reform, hvor alle har en mulighed for at komme ind på en uddannelse. Det mest debatvækkende i den nye reform er den nye uddannelse epx, højere krav og afskaffelsen af hf og 10. klassen (dog ikke efterskole og friskole). Den nye reform mødes med en masse bifald, men hvor ville der være bifald uden kritik? Afskaffelsen af 10. klasse mødes med en større kritik fra flere foreninger, blandt andet gymnasieskolernes lærerforening.

Undervisningsminister Mattias Tesfaye (S), fremhæver at den ny reformen vil "sænke skuldrene" for eleverne og give alle, der består folkeskolens afgangseksamen, mulighed for at komme på gymnasiet. Epx-uddannelsen vil fungere som et lavere adgangsniveau med krav om et karaktergennemsnit på 02. På overfladen lyder den nye reform inkluderende for alle parter, men kritikerne peger på noget helt andet.

I artiklen fra DR belyser formanden for Gymnasieskolernes lærerforening argumentet for, at 10.klasse er det år, man "modnes fagligt og socialt"¹. Et helt år, som ville blive fjernet fra skolesystemet, ville være hårdere for dem, der ikke føler sig klar til det store spring fra grundskolen til gymnasiet, eller for dem der ikke har de gode karakterer, lyder det også i artiklen. Selvom den nye epx-uddannelse er et godt input for dem, der vil den mere praktiske vej, kommer der sammentidigt også et forhøjet karakterkrav, som vil betyde "knuste uddannelsesdrømme og flere lukkede døre"², lyder en kritik også fra DGS.

¹ tekst 2 (cit 1).

² tekst 2 (cit 2)

Liv Guggenheim 3.e

15-01-26

Dansk A

Hele artiklen hviler på et logos, men rummer samtidig et utrolig stærkt patos, fordi argumentationen bygger på erfaringer fra personer, der selv er uddannet inden for området. Der er også fagfolk, som arbejder direkte med unge og derfor har en dybere forståelse for de unges udvikling, en udvikling en minister måske ikke oplever på samme måde, da en minister typisk ser unges trivsel gennem tal og statistikker fremfor i praksis.

At man fjerner 10.klasse, men bibeholder 10. klasse på efterskole og fri fagskoler, kan også hurtig skabe en ulighed i samfundet. Hvad med dem, der ikke har råd til at betale 70.000 til et efterskoleophold? Er det fair overfor dem, der ikke har økonomien til et efterskoleophold, at de så skal ud i et helt nyt univers med højere faglighed og et større socialt univers? Skal de så efterlades på en perron, ligesom Formand for Danmarks lærerforening også nævner i artiklen fra DR.

Et hyppigt modargument, som også går igen i DR-artiklen, lyder, at epx-uddannelsen jo er en lettere uddannelse, og derfor vil det automatisk blive lettere for de elever, der kommer direkte fra grundskolen at få en ungdomsuddannelse. Men er det ikke også lidt problematisk at sætte en bestemt gruppe unge i en bås, som de ikke nødvendigvis kan komme ud af igen? Skal det forstås sådan, at hvis man ikke har det nødvendige karaktergennemsnit på 6 for at komme ind på det almene gymnasie, så er epx-uddannelsen bare den eneste mulighed?

Spørgsmålet om, hvorvidt unge sættes i bås, rejser det virkelige spørgsmål om, hvorvidt reformen i virkeligheden begrænser unges valgfrihed og fremtidige muligheder, fremfor at skabe inklusion. Når man som elev allerede står med den lavere karakter, kan man hurtigt blive stemplet med ”du kan ikke klare den akademiske uddannelse, så du må gå den praktiske vej”. De kan påvirke både de unges motivation og selvværd særdeles negativt. Samtidig kan det skabe en stor ulighed på ungdomsuddannelserne, hvor nogle elever får de ressourcer og muligheder, de har brug for, mens andre unge hurtigt bliver placeret i en underkategori uden realistisk muligheder for at ændre kurs senere.

Parkerede vi ikke uligheden i Danmark engang i 1900-tallet? Er det virkelig i 2030, at uligheden kommer tilbage? Jeg kan selv se problemet i et personligt perspektiv:

Jeg går selv i 3.g nu, men valgte faktisk 2 uger inde i 10.klasse at droppe ud og starte direkte på gymnasiet som 15-årig, fordi jeg følte ikke, at 10.klasse sagde mig det store. Selvom 10.klasse ikke

Liv Guggenheim 3.e

15-01-26

Dansk A

selv sagde mig det store, kender jeg adskillige, som har været utrolig glade for at have det ekstra år inden gymnasiet. På den måde kan jeg sagtens følge den kritik i artiklen fra DR, men på den anden side ved jeg, at det er de færreste lande, der reelt har 10.klasse eller sabbatår for den sags skyld. På den måde kan man også argumentere for, at Danmark måske er det her lille land, hvor alle skal føle sig komfortable og aldrig træde ud af deres komfortzone. Fordi, hvordan ville vi nogensinde træde ud i noget nyt, hvis vi bliver båret igennem hele vores liv?

For at opsummere peger debatten om den nye uddannelsesreform på et centralt problem: Skal ungdomsuddannelserne inkludere alle, eller risikerer højere karakterkrav og afskaffelsen af 10.klasse at skabe nye barrierer og ulighed? Epx-uddannelsen er en god mulighed for nogle elever, men erfaringen viser efterhånden, at et ekstra år som 10.klasses elev giver faglig og social ballast, som ikke kan erstattes med en "lettere" uddannelse. Hvis ambitionen virkelig er social retfærdighed og inklusion, bliver den nye reform nødt til at tage højde for både faglige krav og det menneskelige behov, ellers risikerer vi unge der får knust deres drømme lige foran næsen på dem.